

Т

Теодорович Микола (* 1856, м. Гродно – † не раніше 1915, м. Саратов)

Церковний історик-краєзнавець, богослов, публіцист і педагог. Закінчив Литовську духовну семінарію у Вільно (1879), Петербурзьку духовну академію (1883); кандидат богослов'я. У 1883-1899 рр. викладач Священного Письма і давньоєврейської мови Волинської духовної семінарії у Кременці; з 1899 р. – на педагогічно-адміністративній роботі в губерніях Царства Польського (інспектор і директор навчальних дирекцій, інспектор Варшавського Маріїнського інституту – до його евакуації в Саратов на початку Першої світової війни).

Під час викладацької праці на Волині здійснив історико-статистичний опис церков і парафій (10 з 12, крім Луцького і Володимирського) повітів Волинської єпархії, а також м. Володимир-Волинського, всього підготувавши понад 1000 нарисів. Зокрема, описав більшість міст, містечок і сіл – у минулому володіннь князів *Острозьких*, розміщених у сучасних йому Острозькому, Дубенському, Старокостянтинівському та ін. повітах, в т. ч. Острог, опублікувавши відомі на той час матеріали з історії острозьких академії та друкарні. Зафіксував наявність в описаних ним церквах низки стародруків, рукописних книг, документальних і речових матеріалів (в окремих випадках робив їх опис) доби Острозької академії.

У зв'язку з втратою великої частини церковних архівів і бібліотек (часто і самих храмів) історичної Волині у ХХ ст. публікації Т. становлять особливу цінність.

Микола Теодорович

Праці: Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. – Т. 1-5. – Почаев, 1888-1903.

Література: Гаврилук С. В. Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підляшшя (XIX – початок ХХ ст.). – Луцьк, 2008. – С. 10, 45, 51, 147, 164, 174 та ін.; Манько М. До післяволинської біографії Миколи Теодоровича та з'ясування дати і місця його смерті // Острозький краєзнавчий збірник. – Острог, 2004. – Вип. 1. – С. 36-37; Симон А. Микола Теодорович: бібліографічний нарис // Минуле і сучасне Волині. Олександр Цинкаловський і край: Матеріали ІХ наукової історичної конференції 20-23 січня 1998 р. – Луцьк, 1998. – С. 77-79.

Микола Манько